

SOCIOLOGY

PAPER-II
SEPT/13/09

ICR Answer Sheet No. :

Roll No. :

Roll Number in words : _____

Name & Signature of the Invigilator

Time : 1.15 Minutes]

No. of Printed Pages : 20

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of fifty (50) multiple choice type questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to candidate. In the first 5 minutes, candidate is requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the question booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of five minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the test booklet number should be entered in the ICR answer sheet and the ICR Answer Sheet number should be entered on this test booklet.
4. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method

Wrong method

OR

5. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper II only.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough work is to be done in the end of the booklet only.
8. You have to return the original ICR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the examination hall. You are, however, allowed to carry duplicate copy of ICR sheet and test booklet on conclusion of the examination.
9. Use black ball point pen.
10. Use of any Calculators or log tables or any other electronic devices is prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in Gujarati and English version of questions the English version should be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવિકલ્પક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ પચાસ (૫૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં ઉમેદવારને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ ૫ મિનિટ દરમ્યાન, ઉમેદવારને પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું.
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પેજની ધાર પર આપેલ સીલ ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાવેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પૃષ્ઠો/પ્રશ્નો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા કોઈ અન્ય ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ કારણે ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારવી નહીં. એને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમય પણ આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, ટેસ્ટ પુસ્તિકા નંબર ICR જવાબ પત્રકમાં લખવો અને ICR જવાબ પત્રક નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર ઉત્તર વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. પસંદગીનો જવાબ માત્ર અંગ્રેજી કે પીટલ મૂળાક્ષર દ્વારા જ આપવો. પસંદ કરેલ અંગ્રેજી કે પીટલ અક્ષર આપેલ ખાનામાં સંપૂર્ણ રીતે સમાઈ જાય તે રીતે લખવો.

સાચી રીત :

ખોટી રીત :

અથવા

5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ ICR જવાબ પત્રકમાં પેપર-૨ લખેલ વિભાગમાં જ લખવો.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાની અંતે આપેલ પાનું રફ કામ માટે છે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી ઓરીજનલ ICR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈપણ સંજોગોમાં પરીક્ષાખંડની બહાર જઈ શકશે નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર પ્રશ્નપુસ્તિકા તથા ICR જવાબવહીની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી પેન/કાળી બોલ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

QUESTION

100 Marks
2 Hours

Write in English

ANSWER

QUESTION

ANSWER

1. Define the term 'Sociology'.
 2. Explain the relationship between sociology and other social sciences.
 3. Discuss the role of sociology in the development of a nation.
 4. Write a short note on the concept of social structure.

A

A

A

5. Write a short note on the concept of social change.

A

A

A

6. Write a short note on the concept of social mobility.

A

A

A

7. Write a short note on the concept of social stratification.

A

A

A

8. Write a short note on the concept of social control.

SOCIOLOGY

PAPER - II

સમાજશાસ્ત્ર

પેપર-II

Note : This paper contains **FIFTY (50)** Multiple-choice/Assertion and Reasoning/ Matching questions, each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પચાસ (૫૦) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. The social process by which conformity is ensured and deviance is checked is known as :
 - (A) Social norm
 - (B) Cultural values
 - (C) Social conformity
 - (D) Social control
2. Give the nearest term for unwritten standards of behaviour :
 - (A) Values
 - (B) Law
 - (C) Culture
 - (D) Norms
3. Who among the following developed the concept of 'Verstehen' ?
 - (A) Weber
 - (B) Pareto
 - (C) Merton
 - (D) Durkheim
1. અનુમતીને સુનિશ્ચિત કરતી અને વિચલનને અટકાવતી સામાજિક પ્રક્રિયાને શું કહેવાય :
 - (A) સામાજિક ધોરણો
 - (B) સાંસ્કૃતિક મૂલ્યો
 - (C) સામાજિક અનુમતિ
 - (D) સામાજિક નિયંત્રણ
2. વર્તનના અલિખિત પ્રતિમાનો સંબંધિત નજીકનો શબ્દ આપો :
 - (A) મૂલ્યો
 - (B) કાયદો
 - (C) સંસ્કૃતિ
 - (D) ધોરણો
3. નીચેનામાંથી કોણે 'વર્સ્ટહેન' (Verstehen) ની વિભાવના આપી છે ?
 - (A) વેબર
 - (B) પેરેટો
 - (C) મર્ટન
 - (D) દુર્કાઈમ

4. Which of the following social philosophers called sociology as "social physics" ?
- (A) Auguste Comte
(B) Herbert Spencer
(C) Max Weber
(D) Wilfred Pareto
4. नीचेनामांथी क्या सामाजिक तत्वचिंतके समाजशास्त्रने 'सामाजिक फिजिक्स' तरीके ओणभाव्युं :
- (A) ओगस्ट कोम्ट
(B) हर्बर्ट स्पेन्सर
(C) मेक्स वेबर
(D) वेलफ्रेड पेरैटो
5. According to Pareto, human action is mostly :
- (A) Logical
(B) Non-logical
(C) Traditional
(D) Illogical
5. पेरैटोना मते, मानवीय क्रिया मोटे त्वागे केवी होय छे ?
- (A) तार्किक होय छे
(B) बिन तार्किक होय छे
(C) परंपरागत होय छे
(D) अतार्किक होय छे
6. Who is considered as founder of French structuralism ?
- (A) Levi-Strauss
(B) Radcliffe Brown
(C) Parsons
(D) Durkheim
6. फ्रेंच संरचनात्मकवादना स्थापक कोण गणाय छे ?
- (A) लेवी स्ट्रॉस
(B) रेडक्लीफ ब्राउन
(C) पारसनस
(D) दुर्भाईम

7. Who is associated with functional analysis of conflict ?

- (A) Coser
- (B) Pareto
- (C) Dahrendorf
- (D) Marx

8. In Parsons AGIL Scheme, the goal attainment function is performed by which system ?

- (A) Behavioural
- (B) Personality
- (C) Cultural
- (D) Social

9. Which of the following perspectives perceives reality as experienced through the senses ?

- (A) Positivist
- (B) Interpretivist
- (C) Critical
- (D) Conflict

7. સંઘર્ષના પ્રકાર્યાત્મક વિશ્લેષણ સાથે નીચેના પૈકી કોણ જોડાયેલું છે ?

- (A) કોઝર
- (B) પેરેટો
- (C) ડેરન્ડ્રોફ
- (D) માર્ક્સ

8. પાર્સન્સની AGIL યોજનાના, ધ્યેય સિદ્ધીનું પ્રકાર્ય કયા તંત્ર દ્વારા પાર પડાય છે ?

- (A) વર્તનવાદી
- (B) વ્યક્તિમત્તા
- (C) સાંસ્કૃતિક
- (D) સામાજિક

9. નીચેનામાંથી કયો અભિગમ વાસ્તવિકતાને જ્ઞાનેન્દ્રીયો દ્વારા થતી અનુભૂતિના રૂપમાં જુએ છે ?

- (A) વાસ્તવવાદી
- (B) અર્થઘટનાત્મક
- (C) ટીકાત્મક
- (D) સંઘર્ષ

10. Who gave the concept of anticipatory socialization ?

- (A) Homans
- (B) K. Davis
- (C) R. Merton
- (D) T. Parson

11. A set of norms and values that distinguish a group from the larger society is known as :

- (A) Sub-culture
- (B) Community
- (C) Social class
- (D) Sub-system

12. In a social system, when the consequences of actions are intended and recognized by the participants, it is called :

- (A) Latent function
- (B) Latent dysfunction
- (C) Manifest dysfunction
- (D) Manifest function

10. સંભવિત સામાજિકરણનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?

- (A) હોમેન્સ
- (B) કે. ડેવિસ
- (C) આર. મર્ટન
- (D) ટી. પાર્સન્સ

11. બૃહદ સમાજથી એક જૂથને અલગ તારવતા ધોરણો અને મૂલ્યોના સુમખાને શું કહેવાય છે ?

- (A) પેટા-સંસ્કૃતિ
- (B) સમુદાય
- (C) સામાજિક વર્ગ
- (D) પેટા વ્યવસ્થા

12. એક સામાજિક તંત્રપ્રથામાં જ્યારે ક્રિયાના પરિણામો તેમાં ભાગ લેનારી વ્યક્તિઓના ધારેલા અને માન્ય હોય છે તેને નીચેનામાંથી શું કહેવાય છે ?

- (A) અપ્રગટ પ્રકાર્યો
- (B) અપ્રગટ વિકાર્યો
- (C) પ્રગટ વિકાર્યો
- (D) પ્રગટ પ્રકાર્યો

13. Role conflict is common in the situations characterised by :

- (A) highly organised patterns of social behaviour
- (B) dominance of customary practices
- (C) anomic conditions of the society
- (D) informal patterns of social behaviour

14. According to Talcott Parsons, a distinction between the traditional societies and the modern societies can be made with the help of the concept of :

- (A) Organic analogy
- (B) Pattern-variables
- (C) Functional requisites
- (D) Societal integration

15. The functional theory of stratification was first put forth by :

- (A) Durkheim and Weber
- (B) Marx and Engels
- (C) Parsons and Merton
- (D) Davis and Moore

13. ભૂમિકા સંઘર્ષ જે પરિસ્થિતિઓમાં સામાન્ય હોય છે તેની લાક્ષણિકતા શું હોય છે ?

- (A) સામાજિક વર્તનના અત્યંત સંગઠિત પ્રરૂપો
- (B) પરંપરાગત રિતભાતોનું વર્ચસ્વ
- (C) સમાજની ધોરણ વિહિનતાની પરિસ્થિતી
- (D) સામાજિક વ્યવહારના અનૌપચારિક પરિબળો

14. ટાલકોટ પારસન્સના મતે પરંપરાગત સમાજો અને આધુનિક સમાજો વચ્ચેનો તફાવત કઈ વિભાવના વડે દર્શાવી શકાય છે ?

- (A) જૈવિક સમરૂપતા
- (B) પેટર્ન-વેરિયેબલ
- (C) પ્રકાર્યાત્મક શરતો
- (D) સમાજક્રિય સુગ્રથન

15. સામાજિક સ્તરરચનાનો પ્રકાર્યાત્મક સિદ્ધાંત સૌ પ્રથમ કોણે રજૂ કર્યો ?

- (A) દુર્ખાઈમ અને વેબર
- (B) માર્ક્સ અને એન્જલ
- (C) પારસન્સ અને મર્ટન
- (D) ડેવિસ અને મૂરે

16. Jasuben worked as a clerk for 3 years in a private office. Then she passed Gujarat Public Service Commission examination to become a Mamlatdar. This mobility is known as :

- (A) Horizontal
- (B) Circular
- (C) Vertical
- (D) Spatial

17. Match the author in column I with their work in column II :

Column I

Column II

(a) Radcliffe Brown	(i) The Elementary Structures of kinship
(b) Levi-Strauss	(ii) Structure and Function in Primitive Society
(c) Nadel	(iii) Argonauts of Western Pacific
(d) B. Malinowski	(iv) The foundation of Social Anthropology

Key :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(B)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(C)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(D)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

16. જશુબેને એક ખાનગી કચેરીમાં ત્રણ વર્ષ સુધી કલાર્ક તરીકે કામ કર્યું. ત્યાર બાદ તેઓ ગુજરાત લોક સેવા આયોગની પસંદગી પરીક્ષા પાસ કરી મામલતદાર બન્યાં. આ ગતિશીલતાને શું કહેવાય ?

- (A) સમાનાંતર
- (B) ચક્રિય
- (C) ઊભી
- (D) સ્તરીય

17. કોલમ ૧ માં આપેલ લેખકને કોલમ ૨ માં તેમના કાર્ય સાથે જોડકા જોડો :

કોલમ ૧

કોલમ ૨

(અ) રેડકિલફ બ્રાઉન	(i) ધી એલેમેન્ટ્રી સ્ટ્રક્ચર ઓફ કિનશીપ
(બ) લેવિસ સ્ટ્રોસ	(ii) સ્ટ્રક્ચર એન્ડ ફંક્શન ઈન પ્રિમીટીવ સોસાયટી
(ક) નાડેલ	(iii) ઓરગોનોટસ ઓફ વેસ્ટન પેસિફિક
(ડ) બી. મેલિનોવસ્કી	(iv) ધ ફાઉન્ડેશન ઓફ સોશિયલ એન્થ્રોપોલોજી

ચાવી :

	(અ)	(બ)	(ક)	(ડ)
(A)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(B)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(C)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(D)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

18. According to Durkheim, objects which are set apart and considered extraordinary are called :

- (A) Sacred
- (B) Profane
- (C) Special
- (D) Untouchable

19. The "Law of three stages" of social development was originally propounded by :

- (A) Confucius
- (B) Auguste Comte
- (C) MacIver and Page
- (D) Herbert Spencer

20. When owing to kinship norms man marries a woman from outside his village, this is called ?

- (A) Endogamy
- (B) Hypergamy
- (C) Hypogamy
- (D) Exogamy

18. દુર્ખાઈમના મતે જે તત્વોને અલાયદા રાખવામાં આવે છે અને વિશિષ્ટ પ્રકારના ગણાય છે તેને શું કહેવાય છે ?

- (A) પવિત્ર
- (B) અપવિત્ર
- (C) વિશિષ્ટ
- (D) અસ્પૃશ્ય

19. સામાજિક વિકાસનો ત્રણ તબક્કાનો સિદ્ધાંતના આઘસ્થાપક કોણ છે ?

- (A) કન્ફ્યુસીયસ
- (B) ઓગસ્ટ કોમ્ટ
- (C) મેકઆઈવર એન્ડ પેજ
- (D) હર્બર્ટ સ્પેન્સર

20. સગાઈ સંબંધોના ધોરણોને લીધે જ્યારે એક પુરુષ પોતાના ગામથી બહારની એક સ્ત્રી સાથે લગ્ન કરે છે તે પ્રથાને શું કહે છે ?

- (A) અંતર્લગ્ન
- (B) અનુલોમ
- (C) પ્રતિલોમ
- (D) બહિર્લગ્ન

21. Give the nearest term for change by which basic structure of society got transformed from feudalism to capitalism :
- (A) Diffusion
(B) Cyclical
(C) Reactionary
(D) Revolutionary
22. **Assertion I** : According to Pareto, change of elites is an example of evolutionary change.
Assertion II : Change of elites occurs between those who have characteristics of tiger and foxes.
Give correct answer from the following :
- (A) Both I and II are correct
(B) Both I and II are incorrect
(C) I is correct and II is incorrect
(D) I is incorrect and II is correct
23. 'Power is the ability to influence the decisions of others in spite of inertia'. Who said this ?
- (A) Durkheim
(B) Marx
(C) Pareto
(D) Weber
21. સામંતવાદી અવસ્થામાંથી મૂડીવાદી અવસ્થામાં સામાજિક માળખાનું રૂપાંતરણ અભિવ્યક્ત કરતો નજીકનો શબ્દ દર્શાવો :
- (A) પ્રસરણ
(B) ચક્રાકાર
(C) પ્રત્યાઘાતી
(D) ક્રાંતિકારક
22. **તર્ક I** : પેરેટોના મતે ભદ્રવ્યક્તિઓનું ફેરફાર ઉત્ક્રાંતિય પરિવર્તનનો એક દાખલો છે.
તર્ક II : ભદ્રવ્યક્તિઓ પૈકીના ફેરફાર જે વ્યક્તિઓમાં "વાઘ" અને "શિયાળ" ના ગુણો હોય છે તેમની વચ્ચે થાય છે.
નીચે આપેલામાંથી સાચો જવાબ દર્શાવો :
- (A) I અને II બંને સાચાં છે
(B) I અને II બંને ખોટાં છે
(C) I સાચું અને II ખોટું છે
(D) I ખોટું અને II સાચું છે.
23. "વિરોધ વચ્ચે પણ બીજાઓની નિર્ણયોને અસર કરવાની યોગ્યતા એ શક્તિ હોય છે." આ વિધાન કોણે કર્યું છે ?
- (A) દુર્ખાઈમ
(B) માર્ક્સ
(C) પેરેટો
(D) વેબર

24. Indicate the sociological perspective which dominated Indian Sociology during sixties and seventies :
- (A) Indological
(B) Structural-functional
(C) Marxian
(D) Dependency
25. Who have been considered as lumpen proletariat according to Karl Marx ?
- (A) Unskilled workers
(B) Criminals, beggars
(C) Poor farmers
(D) Craftsmen
26. In the analysis of the process of socialization who has given the idea of expressive and instrumental roles :
- (A) Bales R.F.
(B) Talcott Parsons
(C) Margarate Mead
(D) Charles Cooley
24. સાઈઠ અને સિતેરના દાયકામાં ભારતીય સમાજશાસ્ત્ર ઉપર કયા સમાજશાસ્ત્રીય અભિગમનું વર્ચસ્વ હતું તે દર્શાવો :
- (A) ભારતીય વિદ્યા
(B) રચનાત્મક-પ્રકાર્યાત્મક
(C) માર્ક્સવાદી
(D) આશ્રિતતા
25. કાર્લમાર્ક્સના મતે નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ “લુમ્પન પ્રોલેટીયેરેટ” માં આવે છે ?
- (A) બીનદક્ષ કારીગરો
(B) ગુનેગારો, ભિખારીઓ
(C) ગરીબ ખેડૂતો
(D) કાફ્ટમેન
26. સામાજિકરણની પ્રક્રિયાના વિશ્લેષણમાં ભાવાત્મક અને કડકાઈની ભૂમિકાઓનો વિચાર કોણે આપ્યો ?
- (A) બેલ્સ આર.એફ.
(B) ટાલ્કોટ પારસન્સ
(C) માર્ગારેટ મીડ
(D) ચાર્લ્સ કૂલે

27. In an experimental situation a group which is not exposed to the independent variable is referred to as :

- (A) Control group
- (B) Quasi-experimental group
- (C) Experimental group
- (D) Uncontrolled group

28. Who said that the city effects are wider than city itself ?

- (A) Oscar Lewis
- (B) Ralph Linton
- (C) Robert E. Park
- (D) Louis Wirth

29. In Parsonian frame of reference which of the following functional pre-requisites perform the task of integration ?

- (A) Family
- (B) Economy
- (C) Government
- (D) Religion

30. In a distribution, the most frequent score is called :

- (A) Mean
- (B) Mode
- (C) Range
- (D) Median

27. એક પ્રયોગાત્મક પરિસ્થિતીમાં એક જૂથ કે જે સ્વતંત્ર પરિવર્ત્ય સમક્ષ ખુલ્લુ પાડવામાં આવતું નથી તેને શું કહેવાય છે ?

- (A) નિયંત્રિત જૂથ
- (B) અર્ધપ્રયોગાત્મક જૂથ
- (C) પ્રયોગાત્મક જૂથ
- (D) અનિયંત્રિત જૂથ

28. “નગરની અસરો નગર કરતા વ્યાપક હોય છે.” આ વિધાન કોણે કર્યું ?

- (A) કોઝર લેવીસ
- (B) રાલ્ફ લીન્ટન
- (C) રોબર્ટ પાર્ક
- (D) લૂઈસ વર્થ

29. પાર્સન્સની રૂપરેખામાં નીચે દર્શાવેલ કાર્યાત્મક પૂર્વ શરતોમાંથી કઈ શરત સુગ્રથન કાર્ય પૂરું પાડે છે ?

- (A) કુટુંબ
- (B) અર્થવ્યવસ્થા
- (C) સરકાર
- (D) ધર્મ

30. એક વિતરણમાં જે ગુણાંક સર્વાધિક પ્રગટ થાય છે. તેને શું કહેવાય છે ?

- (A) સરેરાશ
- (B) બહુલક
- (C) શ્રેણી
- (D) મધ્યસ્થ

31. Who said that culture is an implicit and explicit design of living historically created by the man ?

- (A) Kroeber
- (B) Malinowski B.
- (C) Kluckhohn C.
- (D) Radcliffe Brown

32. Who is the author of the book entitled "The Passing of the Traditional Societies" ?

- (A) Daniel Bell
- (B) Lewin M.
- (C) Lerner Danial
- (D) Miltor Singer

33. According to G.H. Mead, hunger, thirst, fear, pain, hot and cold are experiences associated with the concept of :

- (A) Me
- (B) Generalised others
- (C) Significant other
- (D) I

31. "સંસ્કૃતિ એ માનવ દ્વારા આંતરિક અને બાહ્ય જીવન શૈલીની ઐતિહાસિક રીતે રચાયેલી વ્યવસ્થા હોય છે." આ વિધાન કોણે કર્યું ?

- (A) ક્રોબર
- (B) મેલિનોવસ્કી બી.
- (C) કલ્કહોન સી.
- (D) રેડકિલ્ફ બ્રાઉન

32. "The passing of the traditional societies" પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

- (A) ડેનીયલ બેલ
- (B) લેવીન એમ.
- (C) લરનર ડેનીયલ
- (D) મીલ્ટર સિંગર

33. જી.એચ. મીડ મતે ભુખ, તરસ, ભય, દર્દ, તાપ અને ઠંડીના અનુભવો કઈ વિભાવના સાથે સંકળાયેલા હોય છે ?

- (A) મે
- (B) અન્યોન્યન
- (C) અન્ય મહત્વની વ્યક્તિઓ
- (D) હું

34. **Assertion I** : According to Max Weber, ideal type refers to goals which a society must follow.

Assertion II : Since ideal type is used for research, it is useful or useless.

Give *correct* answer from the following :

- (A) Both I and II are correct
- (B) Both I and II are incorrect
- (C) I is correct and II is incorrect
- (D) I is incorrect and II is correct

35. Which of the following scholars studied conflict at micro-level in interaction of every day life ?

- (A) K. Marx
- (B) R. Dahrendorf
- (C) L. Coser
- (D) R. Collins

36. Which of the following would be a totem according to Durkheim ?

- (A) Prime Minister of India
- (B) Flag of a country
- (C) The uniform worn by school children
- (D) Popular national game

34. તર્ક ૧ : મેક્સવેબરના મતે આદર્શપ્રરૂપ એ ધ્યેયો હોય છે કે જે એક સમાજે અનુસરવાના હોય છે.

તર્ક ૨ : આદર્શ પ્રરૂપ સંશોધન મતે વપરાય છે એટલે કે એ ઉપયોગી અથવા બિન ઉપયોગી હોય છે.

નીચેનામાંથી સાચો જવાબ દર્શાવો :

- (A) ૧ અને ૨ બંને ખરા છે
- (B) ૧ અને ૨ બંને ખોટા છે
- (C) ૧ ખરૂ છે અને ૨ ખોટું છે
- (D) ૧ ખોટું છે અને ૨ સાચું છે

35. દૈનિક જીવનની આંતરક્રિયાઓમાં સૂક્ષ્મ સ્તરે થતા સંઘર્ષનું નીચેનામાંથી કયા વિદાને અધ્યયન કર્યું છે ?

- (A) કાર્લ માર્ક્સ
- (B) આર. ડેહરન્ડ્રોફ
- (C) એલ. કોઝર
- (D) આર. કોલીન્સ

36. દુર્ખાઈમના મતે નીચેનામાંથી કયું ગણચિન્હ કહેવાય છે ?

- (A) ભારતના વડા પ્રધાન
- (B) રાષ્ટ્રધ્વજ
- (C) શાળાના બાળકોનો ગણવેશ
- (D) લોકપ્રિય રાષ્ટ્રીય રમત

37. Which of the following is a principle of objectivism ?

- (A) meanings are printed on the objects, awaiting to be discovered
- (B) meanings are created not discovered
- (C) reality is socially constructed
- (D) reality is subjective

38. Education has no effect on mobility is an example of which type of hypothesis ?

- (A) Substance
- (B) Research
- (C) Null
- (D) Working

39. When the size of population being studied is small and illiterate which of the following tools of data collection cannot be used ?

- (A) Interview schedule
- (B) Questionnaire
- (C) Observation
- (D) Case study

37. નીચેનામાંથી, વસ્તુ નિષ્ઠતાનો સિદ્ધાંત કયો છે ?

- (A) જેની શોધ થવાની બાકી હોય એવા તત્વો ઉપર અર્થો છપાયેલાં હોય છે.
- (B) અર્થોનું સર્જન થાય છે નહીં કે શોધ
- (C) વાસ્તવિકતા સમાજગત રીતે સર્જાય છે
- (D) વાસ્તવિકતા અભ્યન્તર હોય છે

38. શિક્ષણ એ ગતિશીલતાને અસર કરતું નથી આ ઉદાહરણ કયા પ્રકારની ઉપકલ્પનાનું છે ?

- (A) સપ્રમાણ
- (B) સંશોધન
- (C) નલ
- (D) કાર્યકારી

39. જ્યારે અધ્યયન હેઠળ આવરી લેવાયેલ વસ્તીનું નાનું કદ તેમજ તે નિરક્ષર હોય છે ત્યારે નીચેનામાંથી માહિતી એકત્રીકરણના કયા સાધનો ઉપયોગમાં આવતા નથી :

- (A) મુલાકાત અનુસૂચી
- (B) પ્રશ્નાવલી
- (C) નિરીક્ષણ
- (D) એકમ તપાસ

40. Who among the following is the author of the book, "the Structure of Scientific Revolution" ?

- (A) Anthony Giddens
- (B) Thomas Kuhn
- (C) Karl Popper
- (D) Paul Feyerabend

41. Which of the following is *not* a basic method of qualitative research ?

- (A) Participant observation
- (B) Ethnographic research
- (C) Survey
- (D) Content analysis

42. According to Karl Marx, classes are determined by :

- (A) Common life chances
- (B) Position in the labour market
- (C) Position at birth
- (D) Relation to means of production

40. નીચેનામાંથી કોણ 'ધ સ્ટ્રક્ચર ઓફ સાયન્ટિફિક રીવોલ્યુશન' ના લેખક છે :

- (A) એન્થોની ગિડીન્સ
- (B) થોમસ કુન્હે
- (C) કાર્લ પોપર
- (D) પોલ ફયરબેન્ડ

41. નીચેનામાંથી કઈ ગુણાત્મક સંશોધનની એક પાયાની પદ્ધતિ નથી ?

- (A) સહભાગી નિરીક્ષણ
- (B) એથ્નોગ્રાફિક સંશોધન
- (C) સર્વેક્ષણ
- (D) વિષયવસ્તુ વિશ્લેષણ

42. કાર્લમાર્ક્સના મતે વર્ગોનું નિર્ધારણ કયા આધારે થાય છે ?

- (A) સામાન્ય જીવનની તક
- (B) શ્રમબજારમાં સ્થિતી
- (C) જન્મ સમયની સ્થિતી
- (D) ઉત્પાદનના સાધનોના સંબંધો

43. Match column I with column II :

Column I

Column II

- (a) Base and super structure
(b) Impression management
(c) Rationalization
(d) Pattern-variable
- (i) Levi-Strauss
(ii) Talcott Parsons
(iii) Karl Marx
(iv) E. Goffman
(v) Max Weber

Key :

- (a) (b) (c) (d)
(A) (iii) (iv) (v) (ii)
(B) (ii) (iii) (i) (iv)
(C) (i) (ii) (iii) (v)
(D) (v) (iv) (ii) (i)

44. A pilot study is conducted :

- (A) before starting the planned research
(B) while formulating the research
(C) while collecting data
(D) when it is not possible to conduct a large survey

43. જોડકાં જોડો :

કોલમ ૧

કોલમ ૨

- (અ) પાયો અને બૃહદ માળખુ
(બ) આભાસી બાહ્યસ્થાન
(ક) વસ્તુનિષ્ઠતા
(ડ) પેટર્ન-વેરિયેબલ
- (i) લેવી સ્ટ્રોસ
(ii) ટાલકોટ પાર્સન્સ
(iii) કાર્લમાર્ક્સ
(iv) ઈ. ગોફમેન
(v) મેક્સ વેબર

ચાવી :

- (અ) (બ) (ક) (ડ)
(A) (iii) (iv) (v) (ii)
(B) (ii) (iii) (i) (iv)
(C) (i) (ii) (iii) (v)
(D) (v) (iv) (ii) (i)

44. પાયલોટ સ્ટડી ક્યારે થાય છે ?

- (A) આયોજન બદલ સંશોધન શરૂ કરતા પહેલા
(B) સંશોધન યોજના કરતી વખતે
(C) માહિતી એકઠી કરતી વખતે
(D) જ્યારે મોટા પાયે પર સર્વેક્ષણ શક્ય ન બને ત્યારે

45. What do you call a representative part of a population chosen for studying the characteristic of the whole population ?

- (A) Case study
- (B) Hypothesis
- (C) Sample
- (D) Cluster

46. Who is the author of the book "social theory and social structure" ?

- (A) K. Davis
- (B) T. Parsons
- (C) R. Merton
- (D) John Rex

47. According to Marx :

- (A) Infrastructure is unrelated to super-structure
- (B) Infrastructure is unimportant
- (C) Super structure influences infrastructure
- (D) Infrastructure influences super structure

45. સમસ્ત વસ્તીના લક્ષણો સમજવા માટે તે વસ્તીના પ્રતિનિધીરૂપ ભાગને પસંદ કરવું તેને શું કહેવાય છે ?

- (A) વૈયક્તિક તપાસ
- (B) ઉપકલ્પના
- (C) નિદર્શન
- (D) સુમખુ

46. 'Social theory and social structure' પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

- (A) કે. ડેવીસ
- (B) ટી. પાર્સન્સ
- (C) આર. મર્ટન
- (D) જહોન રેક્ષ

47. માર્ક્સના મતે :

- (A) પાયાનું માળખું બૃહદ માળખા સાથે જોડાયેલું હોતું નથી
- (B) પાયાનું માળખું અગત્યનું હોતું નથી
- (C) બૃહદ માળખું પાયાના માળખાને અસર કરે છે
- (D) પાયાનું માળખું બૃહદ માળખાને અસર કરે છે

48. Who is the founder of Centre for Social Studies Surat ?

- (A) M.S. Gore
- (B) I.P. Desai
- (C) Taraben Patel
- (D) A.R. Desai

49. Who is the author of the book "Social Background of Indian Nationalism" ?

- (A) A.R. Desai
- (B) K.C. Panchunadikar
- (C) I.P. Desai
- (D) K.M. Kapadia

50. Who has given the concept of relative deprivation ?

- (A) Max Weber
- (B) Robert Merton
- (C) Charles Cooley
- (D) Emile Durkheim

48. સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ સુરતના સ્થાપક કોણ છે ?

- (A) એમ.એસ. ગોરે
- (B) આઈ.પી. દેસાઈ
- (C) તારાબેન પટેલ
- (D) એ. આર. દેસાઈ

49. સોશ્યલ બેક ગ્રાઉન્ડ ઓફ ઈન્ડિયન નેશનાલિઝમના લેખક કોણ છે ?

- (A) એ.આર. દેસાઈ
- (B) કે.સી. પંચનદીકર
- (C) આઈ.પી. દેસાઈ
- (D) કે.એમ. કાપડિયા

50. સાપેક્ષ અસંતોષની વિભાવના કોણે આપી ?

- (A) મેક્સ વેબર
- (B) રોબર્ટ મર્ટન
- (C) ચાર્લ્સ કુલી
- (D) ઈમાઈલ દુર્કાઈમ

ROUGH WORK

SEAL